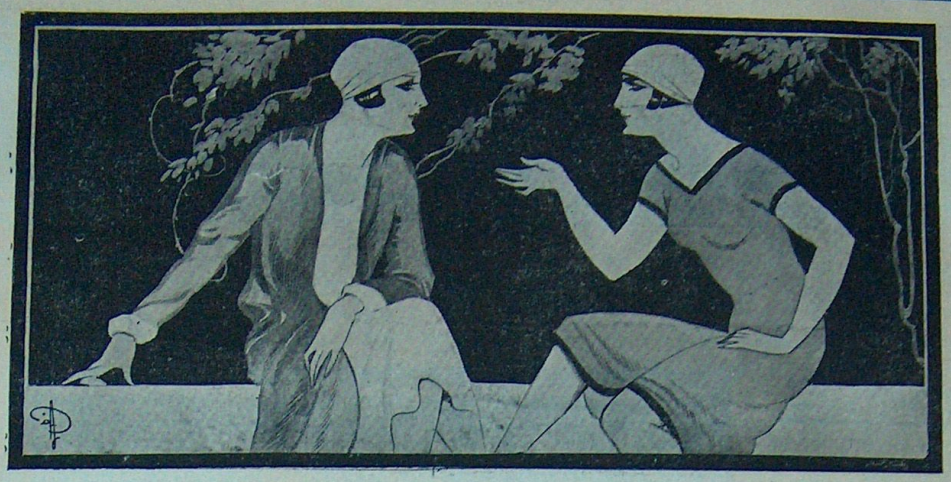

— بکا ، بارام تبریکی ایچین بر سورو قارت کلدی ..
— بکاده بر آلای کنج کلدی !...

اولیای جدید

حوض عبرتنمای حیدر بیاننده‌در

حالا ، عاصمهٔ انکوری‌نك شهر امینلکیله بکام اولان اکمل الرجال ، اعمار بلاد علمنده استاذ بی مثال ، علی حیدر بك مقدما آستانهٔ سعادتده امین ایکن برشب عالم مامده نوح علیه‌السلامی کوروب ، پیغمبر مشارالیه کندویه خطاب ایدوب دیرکه :

— یاحیدر ! سن که محسود الامم ، مغبوط جمله عالم ، احسن البلاد روم والعجم ، بلدهٔ اسلامیوله امین اولدنبرو ، شهرمزبوری اعمار خصوصنده خدا پسندانه غیرتلر ایدوب بکی بکی شاهر اهلر کشاد وبیوت واما کنی طلعهٔ نار اولمقدن لاجل الوقایه کونا کون وسریع السیر وسائط ایجاد وبوآنه دکین عیای ظلمتده بویان اولان یچه محلاتده نورانور قنادیل ایقاد ایله خلقك افراط مرتبه محبت وحرمتی قازاندك ، اشبو شهرك ممرعام اولان قبونك پیشکاهنده ، قدیماً برعدد اخشاب طویلك مرکوز بولندیغی نقطه‌ده ، قسطنطین خطه‌سنده کائن بحرلوط وبا ماورای قفقاسده‌کی حزر دریاسندن نشان ویریر بر دریاچه حفرینه شروع ایلدی . سنه ۱۳۴۰

اما بعد مشارالیه حیدر بك ، کل شی علینا فان فحواسنجه دورهٔ امانتی رسیدهٔ حد ختام اولمغین یرینه العیاذبالله آفات سماویه‌دن بدتر ، برامین دیکر نصب وتعیین اولنوب فاتحهٔ اجرا آت اولنق اوزره سلفنك کافهٔ آثارینی بعضاً تخریب وبعضاً تعطیل ویا تحریفه قیام برله بومیانده حوض مزبوری دخی یچه زمان مهمل ومعطل براقدی . او مدت ظرفنده آینده ورونده جمیع افراد امت اشبو حوض غریبه نظر ایدوب : « واه ! بونه بی بخت حوض ایمش که ، کندو طالعسزلکمزه تمثال اولدی . طفل یتیم وار وضع غریبانه ایله یقوب کوره‌نلری دلخون ایدر . » دیو افادهٔ تأثر ایدرلردی .

اخرکار جناب پروردکار برقوالرینه مرحمت ایدوب ، آفت آنف البیانك ایکی ییله قریب مدت تسلطی جزای کافی عد ایله ، آستانهٔ سعادتك قنالیزاسیون وسائره بهانه‌سیله بتمامها آلت اوست اولمسنه میدان براقه‌دن حمداً ثم حمداً کندوسنی باشمزدن آلدی . اکرچه امین مسفوری استخلافاً بتکرار حضرت حیدرك ورودی اسلامبول سکانتیچه شدیداً مأمول بولنمش ایدی ایسه‌ده عاصمهٔ انکوریك دخی اعمار واصلاحی اولیای امور نزدنده بغایت مطلوب وملتزم بولنمغله شهر مزبوردن آیریلمسنه امکان حاصل اولیوب ینه میر مشارالیهك یتمشبرمه‌لرندن محی الدین چلبی امین بلده نصب اولندی . بوذات دخی کلور کلز ، سلف السلفنك خیر و حسناتنی اکمال و بومیانده حوض حیدری اتمام ودرونه آب مصفا ایصال ایلدی ، ومعطلن کشاد مراسمی اجراسیله خلقك خیر دعاسنی آلدی .

اوصاف حوض حیدر — اشبو بحیرهٔ بی مثال دائراً مادر برشکوفه زار ایله محاط اولوب روضهٔ ارمدن نشان ویریر . طولی یتمش یدی ، ارضی دخی اوتوز او یچ قدم و درونی رنکا رنك ماهیلرله طولو آب زلالدر . ایکی باشنده برفکون حجر مرمردن مصنع فسقیه‌لر اولوب بونلر کشاد ایدلدکده هر کوله‌دن قبهٔ آسمانه دك اعتلا ایدن صو ستونلری اطرافه کویا الماسیاره‌لر بذل ونثار ایلیوب قلب عطشان تماشا کرانه فرحبخش اولور . وبو عیارده حوض دلارا آستانهٔ سعادتدن غیری دیارده بولمدقدر ، مکر که اندلسده‌کی غرناطه شهرنده کائن الحمراء قصرنده اوله . حاصل کلام کونلرجه تماشاسنه طویولماز هله ایام یاخورده منظره‌سی جهان ذکر بر حوض کرانبهادر والسلام !

ارجمند اکرم

— سنی جانمك ایچینه صوقق ایسته‌یورم ..
— تشکر ایده‌رم ، شمدیلك بر قوبوجی دکانه صوق ، کافی !..

خانم اربانده !

[چوق سوسلو ، عصری بر یاتاق اوطه‌سی . صباح ، ساعت طوقوز . خدمتجی قیز ، اصولجه چق قاپویی آچوب ایچری‌یه کیرر وقهوه آلتی تپیسنی اورتادکی برماصه‌نك اوزرینه براقوب چکیلیر . ثاقب بك — آللی باشنده — کرینه‌رك ، یاتاغندن قالقار ، ماصه‌نك باشنه کچوب قهوه آلتی ایله برلکده کتیریلن غزته‌یی آچار ، واوقومغه قویولور . بردنبره ، قولاغنه بر هیجغریق سسی کلیر . باشنی چویروب باقار . کوریرکه بویله وقتسز آغلایان ، حری نیلوفر خانمدر . هنوز اوتوز یاشنی اکمال ایتمین نیلوفرخانمك ، اوموزندن قایمش اولان کوملکی ، بی‌بها نفائسی میدانه چیقارمشدر . ثاقب بك اندمدکی غزته‌یی یره براقیر وحرمنه خطابله صوراز :]

— نه‌او ؟ . آغلایورمیسك ؟ .

نیلوفر خانم — هی ، هی ، هی !

ثاقب بك — خیر اوله .. نه‌یك وار ؟

نیلوفر خانم — آه ، بن نه طالعسز بر قادین‌ایم !

ثاقب بك — طالعسزی ؟ سنمی ؟ . آللهدن قورق ! هر ایسته‌دیکك اولیور .

نیلوفرخانم — [حدتله] هایدی ، سن‌ده !

ثاقب بك — فقط ...

نیلوفرخانم — رجا ایدرم ، اصرار ایتمه ! بوتون یاپدقلرکدن ، دهاطوغریسی یاپمادقلرکدن صوکره ...

ثاقب بك — آکلامیورم . ایضاح ایدرمیسك ؟

نیلوفر خانم — برده ذکریم دیرسك . بودالا ! ظالم !.

ثاقب بك — نمام ! بن ، ظالمها ؟ . دنیاده عجبا بندن دها یوموشاق آدام واری ؟

نیلوفرخانم — [بردنبره یاتاغك ایچریسنده داورانوب ، دیز چوکارك] اولماز اوله‌یدك ! خودکام حریف !

ثاقب بك — بنمی خودکام ؟ .

نیلوفر خانم — اوت . خودکامسك ! بوتون کیجه ، رؤیا کده ، سنی قوالری آره‌سنده صیقیشدیروب خیرپالایان ، جانکی یاقان ، اینجیتن برآدامی کوروب‌ده ، اویانجه ، سیکیرلریکی یاتیشدیره‌جق برده قارشیکده راحت راحت اوطورمش ، حرمنکار برطورله غزته‌سنی اوقویان سنك کبی برحسسزی بولمه‌نك نه‌دیمك اولدیغنی آکلایه‌جق قادار دراینتدن محرومسك .

[تکرار یورغانی باشنه چکمرك] هی ، هی ، هی ! نه بدبخت برقادین‌ایم !

صو قوشی

— بن بایرامله‌قرمی
— بن‌ده بانکر غ

عاشقلر

قیز سوه‌ن ایدر بر آه ،
صوکرادیر : یاندم ، ایواه !
قادینه عبا یاقان
ایشلدر بوسه‌یله کناه !

قیز سوه‌ن پك ثوزولور ،
بی ، بکزی سوزولور !
قادین سوه‌ن هر کیجه ،
یاتاغنده بوزولور !

قیز سوه‌ن مکتبلیدر ،
اوصلودر ، أدبلیدر !
قادینه مصرف ایدمن ،
هر کون ده‌لیك جیبلیدر !

قیز سوه‌ن هپ چکر ناز :
آز دکل ، طیناز طیناز !
قادین سوه‌ن هر ایشده ،
اولور پك فضله فورناز !

قیز سوه‌ن مکتوب یازار ،
ایشیدیر صیق صیق آزار ،
قورار قادین سوه‌نلر :
یاتاق ایچنده بازار !

قیز سوه‌ن پك دارده‌در ،
بر نها کنارده‌در !
قیز سوه‌ن هپ زیانلی ،
قادین سوه‌ن کارده‌در !

رالف